زانیاری ئازاد لە دژی سەرمایە: کتێبێکی بەخۆایی لەسەر زیرەکی دەستکرد بۆ سی زمان.. ڕزگار ئاکرەیی

هەوڵێکی چەپی کۆمۆنیستی نوێدوەتی وای کردووە کە کتێبی "زیرەکی دەستکردی سەرمایەداری: تێحداکانی چەپ و بەدیلەکانی گونجاو" وەربگێڕدرێت بۆ سەر سی زمان بۆ خۆایی بەردەست بکرێت، لە هەنگاوێکدا بۆ ئامانجی شکاندنی قەرخکاری کەلتوور و فراوانکردنی مشتومڕی چەپی نوێدوەتی لەسەر تەکنەلۆژیا وەک ئامرازێکی زاڵبوون یان ئامرازی ئازادی.

ڕزگار ئاکرەیی
Rezgar Akrawi

بۆ پشتیوانی چەپی نوێدوەتی و هەوڵی بۆکۆمۆن و پێویستی بەپەلە بۆ چالاککردنی دیالەگی چەپ لەسەر زیرەکی دەستکرد بۆ زمانە جیاوازەکان، وەرگێڕانی کتێبێکم "زیرەکی دەستکردی سەرمایەداری، تێحداکانی چەپ و جەگرەوەکانی گونجاو: تەکنەلۆژیا لە خزمەتی سەرمایە یان ئامرازێک بۆ ئازادی؟"چەند مانگێک لەمەوبەر دەستپێکرد و بەم دواییانە تەواو بوو. ئێستا بۆ سی زمان بۆخۆایی بەردەستە: ئینگلیزی، چینی، ئیسپانی، فەڕەنسی، عەرەبی، کوردی (کرمانجی)، کوردی (سۆرانی)، ڕووسی، هیندی، پورتوگالی، بەنگالی، ئەڵمانی، ژاپۆنی، کۆری، فارسی، تورکی، ئوردو، ڤێتنامی، ئیندۆنیسی، ئۆکرانی، هەنگاریی، یۆنانی، پۆڵەندی، چیکی، سویدی، دانیمارکی، نۆرویجی، سربی، کرواتی، مالایی و تامیل.
ئەم چاپە فرە زمانە تەنها دەستکەوتێکی تەکنیکی نییە لە بەکاوکردنەوەدا، بەڵکو هەنگاوێکە لە پێژەیەکدا کە هەوە دەدات مشتومڕی چەپ لەسەر زیرەکی دەستکرد بەهێز بکات، هەم وەک ئامرازێکی هێژموونی سەرمایەداری و لە هەمان کاتدا ئامرازێکی شاراوە بۆ ئازادی مرۆڤایەتی و بیکاتە گفتوگۆیەکی نێودەوەتی کراوە کە سنووری زمانەوانی و جوگرافیی تێدەپەڕێنێت.

پرنسیپی بەاوکردنەوەی ئەلیکترۆنی ئازاد: زانیاری دژی سەرمایە

لە جیهانی هاوچەرخی ئەمدا، زانین چیتر تەنها بەهایەکی خشتبیری یان داهێنرانە نییە. گۆڕاوە بۆ کایەک کە سەرمایە قەرخی دەکات. دژگاکانی چاپ و بڵاوکردنەوە و پلاتفۆرمەکانی دابەشکردن کۆنترۆڵی کتێب و بیرۆکەکان دەکەن بەهەمان شێوە سەرمایە کۆنترۆڵی کارگەکان و کێڵگەکان و فەرمانگەکان و بەرهەمهێنانی ماددەکان دەکات. ئەوان لەژیکی قازانج خوازی خۆیان بەسەر وشکاندا دەسپێنن هەروەک چۆن لەسەر کاری دەستی و خشتبیری دەیکەن. بەم شێوەیە، بیری زانا بەرهەم دەهێنرێتەوە بۆ خزمەتکردنی بڕژەوەندییەکانی چینی فەرمانڕەوا، لە کاتێکدا دەنگی چەپگەرا و ئازادیخوازەکان پەراوێز دەخرێن، سنووردار دەکرێن و تەنانەت لە بواری گشتی دوور دەخرێنەوە. ئەم مۆنۆپۆلی کولتووریە نەک تەنها بەربەستێکی

ئابووری نییە کە جەماوەر بە زانست دڵگات، بەڵکو چەکەکی چینایەتی و ئایدیۆلۆژیایە بۆ سەرکوتکردنی ئۆلتەرناتیفی چەپی پشکۆووخواز. کلتور و بیرکردنەوە دژگەت بە بشک لە بازاڕی سەرمایەداری، کە بە هەمان یاسای خستنەوو و خواست بەرهەمەوە دەبرێت کە کۆنتڕۆڵی نان و کار و خانووبەرە و شتی تر دەکات.
گەورەترین مەترسی کە ئەم سیستەمە دروستی دەکات تەنها بەربەستە ماددییەکانی بەردەم زانین نییە، بەڵکو ئەو کۆتوبەندە هۆشنبیرییە نادیارەیە کە بەسەر خودی نووسەراندا سەپێنراوە، بۆتایبەتی ئەوانەی لە چەپەکانن. زۆربەیان ناچار دەبن بیرکۆکانیان لەگەڵ هەلومەرجی دژگاکانی چاپ و بڵاوکردنەوە و یاسا و هاساکانی ئەو وڵاتانەی تێیدا دژین بگونجێنن و مەرجە بازرگانی، سیاسی و یاساییەکان جێبەجێ بکەن تەنها بە ئەوەی دەقەکانیان بە بڵاوکردنەوە قبوڵ بکرێن. ئەمە جۆرێک لە خەسانسەری خۆبەخشانەی پشوخت بەرهەم دەهێنێت، کە تێکستەکان پێش گەیشتن بە چاپخانە شۆڕیان دەگەڕێت، نێک لە وڵامی پێداویستییە هۆشنبیری یان جوانییەکاندا، بەڵکو بە ملکەچبوون بە لۆژیکی بازاڕ. بەم شێوەیە ئازادی ئادەربین سنووردار دەبێت و نووسەران پاڵ بە وتارێکی ئایدیۆلۆژیاوە دەنێن کە بازاڕی سەرمایەداری و دەوڵەتە دیکتاتۆرەکان پەسەندی دەکەن.
لەسەر بنەمای ئەوەی کە مەعریفەی چەپ هەرگیز نابێت کاڵا بێت، بڵاوکردنەوەی ئازاد هێوەستێکی سیاسییە لە دژی قۆرخکاری کلتوور و هەزر. ئەم وڕگەڕانانە لە هێگەی پلاتفۆرمە جیهانییەکانی وەک ئەمازۆن، گووگڵ، Draft2Digital و Leanpub بەناو کراونتەوە، بگەڕێی ئەو زمانانەی پشتگیری دەکرێن. هەموو وشانەکان بەخۆایین، جگە لەوانەی لە ئەمازۆن کە نرخێکی سیمبولی هەیە، زۆربەیان بەخۆایین بە بشداربووان. بڵاوکردنەوەی ئلیکترۆنی بەخۆایی بە هەموو ئەم زمانانە وایکردووە کتێبەکە لە ماوەیەکی کورتدا بگاتە دەیان هەزار دانە و لە هێگەی لینکی راستەوخۆ، تەنەکانی گەڕان، یان پلاتفۆرمی بڵاوکردنەوەی جیهانی و ناوخۆیی. ئەم بڵاوبونەوەیە لە هێگەی کەناڵە تەقلیدییەکانەوە ڕووی نەداوە، کە لایەن دژگاکانی بڵاوکردنەوە سانسەری سیاسی و بازرگانی و سنووردارکردنی مافی چاپەوە سنووردار کراوە. بڵاوکردنەوەی کراوە ئەو بەربەستانەی شکاند و چاپەکانی گەیاندە زۆرترین خوێنەر بە ئاسانی و بە بە کەسپ و تەگەرەی دارایی و زمانەوان.
پێویستە ئاماژە بەوە بکرێت کە بەردەست کردنی ئەم وڕگەڕانە لە پلاتفۆرمە جیهانییەکاندا، سەرەڕای سەروشتی سەرمایەدارییانەیان، کردارێکی سیاسی بە ئەنقەست و بکارهێنانی “چەکی دوژمن” بە

بڵاوکردنەوەی زانیاری چڕ بە ئازادانە و لە ئاستێکی جیهانی فراواندا.
ئەم بانگەوازەکی ئاشکرایە بە هەموو نووسەرە چڕبڕکان کە مەعریفەی چڕ نابێت بفرۆشرێت و بکڕێت یان بخرێتە ژێر لێژیکی یاساکانی بازاڕی سەرمایەداریەوە، چونکە لە ناوەڕۆکدا پێژڕی ئازادیخوازی جەماوەرە. ئەم گرنگی بڵاوکردنەوەی چاپی کەم ناکاتەوە، کە ئامرازێکی گرنگ بووە بۆ بڵاوکردنەوەی بیروڕاکان، بەڵام جێخت لەوە دەکاتەوە کە شێوشی دیجیتاڵی دەرفەتی نوێی گەورەی بۆ بڵاوکردنەوەی ئەلیکترۆنی بڕخڕایی ڕەخساندووە، کە توانای گەیشتن بە دەیان جار خێراتر هەیە بە بەراورد بە ئۆگەرە سنووردارەکانی بڵاوکردنەوەی چاپی بازرگانی. بڵاوکردنەوەی دیجیتاڵی بڕخڕایی هەروەها بەدیلێکی ئابووری و ژینگەیی گرنگ پێشکێش دەکات: تێچووی ئابووری بەرهەمهێنان، دابەشکردن و گواستنەوەی کتێبی چاپکراو تەدەپێنێت، لە هەمان کاتدا بەکارهێنانی کاغەز و کاریگەریی زیانبەخشەکانی لەسەر ژینگە کەم دەکاتەوە.
لەم چوارچێوەیەدا، کتێبی چاپکراو وەک میدیای چاپکراو وردە وردە بەرەو کاڵبوونەوە دەچێت، چونکە زەربەی نەوەی گەنج لە ئێستادا بە شێوەیەکی سەرەکی پشتا دەبەنە بەر پلاتفۆرمی دیجیتاڵی بۆ زانیاری و بیرکەکان. بڵاوکردنەوەی کتێب بە خڕایی خۆی لە خۆیدا کردارێکی بەرگریە: بەرگری لە تایبەتیکردنی کەلتوور، ووبڕووبوونەوەی هێزمووی بازاڕی سەرمایەداری بەسەر بیرکردنەوەدا، و هاوتەریب بوون لەگەڵ مافی هەمووان بۆ گەیشتن بە بیرکەی چڕ و پشکێوتووخواز بۆ بەربەست. بڵاوکردنەوەی ئەلیکترۆنی ئازاد شێوازێکە لە کەمڵایەتی کولتووری بۆ بەرژەوەندی جەماوەر، هەنگاوێکی سیمبولی و پراکتیکی وەک یەک کە بەرهەمی هێشنبیری بۆ خەباتی چڕی نودەوڵەتی دەبەستێتەوە و بۆشایی بۆ بۆشداری فراوانی جەماوەر لە بەرهەمهێنان، هاوبەشیکردن و گفتوگۆ دەکات.

دووبارە بڵاوکردنەوەی کتێبێک لەلایەن پلاتفۆرم و بڵاوکەرەوەکانی تریەوە

بڵاوبوونەوەی کتێبێک تەنها بە پلاتفۆرمە سەرەتاییەکانەوە سنووردار نەبوو. زۆرێک لە بڵاوکەرەوە و ماڵپەڕە ئەلیکترۆنییەکان، جیهانی و ناوخۆیی، بە زمانە جۆراوجۆرەکانی یان بە بۆشک بڵاویان کردووەتەوە. ئەمەش بەهۆی ئەوەی کتێبەکە لە دەرەوەی چوارچێوەی مافی چاپ و خاوەندارێتی دانرابوو، ئازاد و کراوە بە هەمووان، بە ئەوەی هەر تاکێک یان قەوارەیەک بتوانێت دووبارە بڵاوی بکاتەوە یان بە ئازادی وەریبگێرێت. ئەم جۆرە دووبارە بڵاوکردنەوەیە

ڕەنگدانەوەی جۆراوجۆری بەکاوکردنەوەی کراوە و توانای شکاندنی قۆرخکاری کەلتووری و فراوانکردنی مەعریفەی چاپ بۆ فراوانترین بینەری جیهانی، بەخۆایی.
لەنێو ئەو پلاتفۆرمانەی کە کتێبکۆیان دووبارە بەکاوکردۆتەوە بریتیین لە: Apple Books, OverDrive, Smashwords, WorldCat, IBS (ژاپۆن)، NewPol, ZNetwork, MSN – Microsoft, Rakuten (ئیتالیا)، The Palace Project, Mondadori Store, Indigo (کەنەدا)، Socialist Project, Links (ئوستورالیا)، Saxo, FNAC, Vivlio (فەرەنسا)، Arbejderen, Solidaritet (دانیمارک)، Kobo (پورتوگالی)، Hugendubel, Everand (ئیسپانی و ڕووسی)، Thalia, Orell Füssli (ئەڵمانیا/سویسرا)، Kommon (یەنانی)، Akhbar-rooz (فارسی)، Kritik Bakis (تورکی)، کوردیپیدیا و چەندین ماڵپەڕی چاپ و پەشکەوتووخواز و میدیایی و هەروەها پلاتفۆرمی بەکاوکردنەوەی دیجیتاڵی عەرەبی و کوردی.

سوپاس و پێزانین: دەستکەوتکی بکەمەڵ
سوپاسگوزاری و پێزانینی قوومم بۆ هەموو ئەوانەی بەشداریان کرد لە وەرگێڕان، پێداچوونەوەیکی زمانەوانیی، بەکاوکردنەوە، بەرزکردنەوە و شتی تر. هەروەها سوپاسی ئەوانە دەکەم کە وتاریان لەسەر کتێبکۆ نووسیوە یان بەاویان کردووەتەوە، کە بە زمانە جەراوجەرکان (عەرەبی، ئینگلیزی، کوردی، ئینگلیزی ئوستڕالی، ئینگلیزی کەنەدی، ئەڵمانی، فەڕەنسی، ئیتالی، ئیسپانی، دانمارکی، یەنانی، تورکی، فارسی).
هەروەها سوپاس بۆ هەموو ئەوانەی بەشداریان کرد لە گفتوگۆی کراوەی کتێبکۆ، چ لە ماڵپێ و چ لە تۆڕە کۆمەڵایەتییەکان. ئەم دیالۆگە بەڕاستی کردارکی چاپی کۆمەڵی زیندووی پکهێنا کە مشتومڕی زیرەکی دەستکرد بۆ تایبەتی و تەکنەلۆژیا بۆ گشتی دەوەمەند کرد و ئاسۆیکی فراوانی بۆ بیرکردنەوە لە بەدیلی چاپی پەشکەوتووخواز کردەوە.
زۆر سوپاسی ئەو هەڤاڵانە دەکەم کە پێش بەکاوکردنەوە کاردانەوەی بەسوودیان لەسەر دەستنووسکە پەشکەش کردم، هەروەها بۆ هەموو نووسەر و خوێنەرک کە بەشداری گفتوگۆکەیان کرد، هەموو ئەو دەستانەی کە بەشداریان لەم گشتدا کرد. ئەم پشتگیرییە تەنها کارکی پراکتیکی نەبوو، بەڵکو دووپاتکردنەوەیکی زیندوو بوو کە بیرکەی چاپ و ئازادخواز دەتوانێت گۆشە بکات و ڕەگ بکەشێت لە ڕەگی کرداری کۆمەلایەتی، کراوە، و ئازاد، لە دژەوەی کەنتەڕی سەرمایە.

پرۆژەیەک لە جەنجەڵکردندایە: لە دیالۆگەوە بۆ کتێب

ئەم پڕۆژەیە تەنها بۆ باوکردنەوەی کتێبکی وەرگێڕدراو سنووردار نییە. بۆ هەوڵکی فراوانتر درێژ دەبێتەوە. بۆ ئیلهام وەرگرتن لە بیرکی دەوڵەمەندکان و تواناینکان کە لە گفتوگۆی کراوە دەربارەی کتێبکە و ئەو وتارانەی لە چوارچێوەی کتێبکەدا بڵاوکراونەتەوە، ئێستا پێویستمان بە دکیەمێنت کردنی ئەم کارلکردنە هەیە. لەبەر ئەم هەیە، پڕۆژەیکی بڵاوەمە بە گێڕینی ئەم هەوڵە بکەمەڵە بە کتێبکی جیا بە چەند زمانک. ئەم کتێبە وک ئەرشیفکی زیندوو خزمەت دکات بە گرنگترین بڵشداریە هەڵشنبیریەکان کە تواناینکی چەپی پڵشکەوتووخوازی پکهێناوە بە ئامانجی ئازادکردنی تکنەلۆژیا لە هژموونی سەرمایەداری. ئەم تەنها پاشکەیک نابەت بە کتێبە بنەماتیکە، بەکو بڵشداریکی سەربخۆ و پێویست دەبەت بە دەوڵەمەندکردنی مشتومڕی کەمەڵی نودەوەتی لەسەر ئۆگاری بدیلی چەپ بە هژموونی تکنەلۆژیای سەرمایەداری.

تێبینیک لەسەر وەرگێڕان و پێداچوونەوە

کتێبکە لە ئینگلیزییەوە بە 28 زمان وەرگێڕدرا بە پاپشتی چەپە نودەوەتیەکان، لە ڕگەی هەوڵکی خەبخشانەی هاوڕیانی چەندین وڵاتەوە کە بڵشداریان لە وەرگێڕان و پێداچوونەوە بە زمانەوانیدا کرد. هەندک وەرگێڕان بە ئامرازی دیجیتاڵی پڵشکەوتوو یارمەتی دراوە، بەڵام هەموو وڵشانکان لایەن خەبخشانی خەبخشەوە پێداچوونەویان بە کراوە. ئامانج بەرهەمهێنانی چاپکی تەواو نەبوو، بەکو گێاندنی بیرکە چەپیە سەرکیەکان بوو بە ووردی و فراوانکردنی بڵشداری نودەوەتی لە دۆری زیرکی دەستکرد و تکنەلۆژیا لە ڕوانگەیکی ئازادیخوازەوە.

وەرگێڕان و چاپکردنەوە لەم چوارچێوەیدا کارکی پیشەیی موچخۆر نییە، بەکو کردارکی کراوەی کەمەلایەتییە و بڵشکە لە خەباتی دژ بە قەرخکاری مەعریفە و زاڵبوونی یەک زمان، بە گۆڕەی تێبینی ئەو هەڵمانەی کە پێداچوونەویان بە دەقەکاندا کردووە، کوالیتی و ڕوونی وەرگێڕانەکە زەر بەرز بووە و سەرکەوتوو بووە لە گێاندنی بیرکە بنەماتییەکانی کتێبکە بە وردی و ڕوونی. ئەوەی ئەم دەستەلمێنەت ئەوەیە کە زەرەک لە دەزگا و پلاتفۆرمەکانی چاپ و باوکردنەوە، سەرەڕای جەختکردنیان لەسەر باشی زمانی وەرگێڕانەکە، هیچ تێبینییەکیان نیشان نەداوە بەکو مامەڵیان لەگەڵ کردووە و تێکستەکان پڵشوازییەکی بەرفراوانیان لێکرا؛ کە ئەوە دووپات دەکاتەوە ناوەڕکی سیاسی و مەعریفی زەر بە ڕوونی

گواستراوەتەوە و وەرگێڕان لە هەندی کەمالیەتی و نەودوەتیدا توانیویەتی ئەرکەکەی بە تەواوی جێبەجێ بکات. ئەم هەستانگاندنە پێزتیڤە لە وانگیەکی چەپەوە هاتووە، کە جەخت دەکاتە سەر ناوەڕۆکی ئازادیخوازی و مەعریفی، نەک تەنها لەسەر فەرمی بازرگانی.

بەستەری پەیتووک و وتارەکان

لە کوێ کتێبەکە بە زمانە جیاوازەکانی بدزیتەوە، بڵاوکەرەوە و پلاتفۆرمەکان کە بڵاویان کردووەتەوە؟

- پلاتفۆرمەکانی بڵاوکردنەوەی بەخۆایی:
  - ئەمازۆن: https://www.amazon.com/stores/Rezgar-Akrawi/author/B0DY1BMMXW
  - گووگڵ: https://www.google.dk/search?&q=inauthor:%22Rezgar+Akrawi%22&udm=36
  - Leanpub: https://leanpub.com/u/rezgarakrawi
  - Draft2Digital: https://books2read.com/b/mvxANj

پلاتفۆرم و بڵاوکەرەوەکانی تری سەرکی کە کتێبەکە یان بەشەکانی بڵاو دەکەنەوە:

- Apple Books: https://books.apple.com/dk/author/rezgar-akrawi/id1809554162?see-all=books
- ئۆڤەر درایڤ: https://www.overdrive.com/creators/3945582/rezgar-akrawi
- Smashwords: https://www.smashwords.com/profile/view/RezgarAkrawi
- WorldCat: https://search.worldcat.org/search?q=rezgar+akrawi&offset=1
- نیوپڵ: https://newpol.org/authors/akrawi-rezgar/
- Znetwork: https://znetwork.org/author/rezgar-akrawi/
- MSN – Microsoft: https://www.msn.com/en-us/money/other/the-leftist-alternative-to-artificial-intelligence/ar-AA1Miwzu
- International Journal of Socialist Renewal https://links.org.au/soft-surveillance-and-control-artificial-

intelligence-tool-gradual-and-deep-political-repression
Theleftberlin
/https://www.theleftberlin.com/author/rezgar-akrawi

• ڕەزگار ئاکرەوی: https://books.rakuten.co.jp/search?g=101&pname=Rezgar+Akrawi
• ڕەزگار ئاکرەیی: https://www.ibs.it/ebook-inglese/autori/rezgar-akrawi
• پەرژینی کۆشک (ئیتالیا): https://market.thepalaceproject.org/item/6842222?locale=it
Contropiano
https://contropiano.org/news/internazionale-news/2025/10/19/marocco-generazione-z-212-e-le-proteste-giovanili-dalle-reti-digitali-alle-strade-0187721
•
• فرۆشگای مەندادوری: https://www.mondadoristore.it/autore/rezgar-akrawi/c/05560552
/• : https://www.indigo.ca/en-ca/books/rezgar-akrawi
• لینکەکان (ئوستورالیا): https://links.org.au/soft-surveillance-and-control-artificial-intelligence-tool-gradual-and-deep-political-repression
• پەرژینی سۆسیالیستی (کەنەدا): https://socialistproject.ca/2025/07/soft-surveillance-and-control/
• ساکسۆ (دانیمارکی): https://www.saxo.com/dk/forfatter/rezgar-akrawi_21556724
Arbejdern • (دانیمارکی): https://www.google.com/search?as_q=Rezgar+akrawi&as_sitesearch=https%3A%2F%2Farbejderen.dk%2F
Solidaritet • (دانیمارکی): https://solidaritet.dk/den-digitale-kloeft-mellem-venstrefloejen-og-kapitalismen-skal-overvindes-det-haster/
FNAC • (فەرەنسا): https://www.fnac.com/ia12361456/Rezgar-Akrawi
• (فەرەنسا): https://market.thepalaceproject.org/item/6842201?locale=fr
• (فەرەنسا):

https://shop.vivlio.com/search?search=Rezgar+Akrawi
• Pour.press https://pour.press/author/rezgarakrawipour-press/
•
• Everand (ئیسپانی): https://es.everand.com/author/856325135/Rezgar-Akrawi?language_settings_changed=Espa%C3%B1ol
• پەژی کۆشک (ئیسپانی): https://market.thepalaceproject.org/item/6842222?locale=es
https://espai-marx.net/?p=18671
https://espai-marx.net/?p=18613
•
• کۆبۆ (پورتوگالی): https://www.kobo.com/pt/pt/ebook/inteligencia-artificial-capitalista-desafios-para-a-esquerda-e-alternativas-possiveis
• هوگندوبل (ئەڵمانی): https://www.hugendubel.de/de/search/advanced?publishers=Rezgar%20Akrawi
• تالیا (ئەڵمانی): https://www.thalia.de/shop/home/mehr-von-suche/ANY/sp/suche.html?mehrVon=rezgar+akrawi
• ئۆرێل فوسلی (ئەڵمانی/سویسری): https://www.orellfuessli.ch/shop/home/mehr-von-suche/ANY/sv/suche.html?mehrVon=Rezgar%20Akrawi
• ئۆفراند (ووسی) : https://de.everand.com/book/855068761/
• کۆمۆن (یۆنانی): https://kommon.gr/politiki/item/25061-ipia-psifiaki-katastoli-pos-axiopoieitai-i-techniti-noimosyni-gia-tin-edraiosi-tis-kapitalistikis-igemonias-tou-rezgkar-akraoui
• ئۆخبار ڕۆژ (فارسی): https://akhbar-rooz.com/1404/06/18/27841/
• کریتیک باکیس (تورکی): https://kritikbakis.com/sol-ve-kapitalizm-arasindaki-dijital-u/curumu-kapatmak